

Lovforslag nr. L 137. Fremsat den 13. januar 1988 af undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte

§ 1

I lov nr. 357 af 4. juni 1986 om statens uddannelsesstøtte som ændret ved § 2 i lov nr. 723 af 18. november 1987 om ændring af forskellige love om Færøernes undervisningsvæsen foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

§ 1. Staten giver uddannelsesstøtte i form af stipendium og studielån.«

2. § 2 affattes således:

»§ 2. For et helt støtteår kan den uddannelsessøgende højst få følgende stipendium, jf. dog § 3, stk. 3 og § 5, stk. 1.

1) Hjemmeboende	22.000 kr.
2) Udeboende	36.000 kr.

Stk. 2. For et helt støtteår kan den uddannelsessøgende højst få et studielån på 16.000 kr., jf. dog § 9, stk. 4.

Stk. 3. Støtteåret, der består af 12 måneder, går fra 1. august til 31. juli.«

3. § 3 affattes således:

»§ 3. Uddannelsessøgende i en videregående uddannelse kan få uddannelsesstøtte i op til 48 måneder, dog højst svarende til den normerede studietid.

Stk. 2. Er uddannelsen normeret med en studietid på mere end 4 år, kan den uddannelsessøgende få yderligere uddannelsesstøtte for det

antal måneder udover de 4 år, som uddannelsen er normeret til.

Stk. 3. Stipendiet kan ydes med dobbelt sats og kan pr. måned højst udgøre $\frac{1}{6}$ af de satser, som er fastsat i § 2, stk. 1. Lån ydes efter reglerne i § 2, stk. 2, med højst $\frac{1}{12}$ pr. måned af 16.000 kr.

Stk. 4. For at få uddannelsesstøtte efter stk. 2 og 3 er det endvidere en betingelse, at uddannelsesinstitutionen erklærer, at den uddannelsessøgende kan afslutte uddannelsen inden for den normerede studietid minus 4 år.

Stk. 5. Uddannelsesstøtte efter stk. 2 kan kun gives til én uddannelse.«

4. § 4 ophæves.

5. § 5 affattes således:

»§ 5. Uddannelsessøgende kan udover stipendium og lån få et stipendium som hjælp til dækning af en undervisningsafgift svarende til 85 pct. af den faktiske undervisningsafgift, dog højst 14.500 kr. for et helt støtteår.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om

- 1) det antal ungdomsuddannelser, den enkelte kan få støtte til,
- 2) støtteordningen for uddannelsessøgende i videregående uddannelser, jf. § 3,
- 3) beregning af støtte for mindre end et støtteår,
- 4) størrelsen af det beløb, der minimalt kan udbetales i støtte,

5) betingelserne for hvornår en uddannelsessøgende betragtes som hjemmeboende og som udeboende,

6) i hvilket omfang adgangsgivende suppleringskurser til en videregående uddannelse skal medregnes i den normerede studietid for den videregående uddannelse.«

6. § 6 affattes således:

»§ 6. De i §§ 2, 3, 5, 8 og 9 nævnte beløb gælder for støtteåret 1988-89. I de følgende støtteår reguleres beløbene på grundlag af reguleringspristallet for januar forud for de enkelte støtteår. Beløbene reguleres med samme procent som den, hvormed reguleringspristallet er ændret i forhold til pristallet for januar 1988. Den nævnte procentvise regulering beregnes med én decimal. De efter procentreguleringen fremkomne beløb afrundes opad til nærmeste 100-kronebeløb.«

7. I § 7, stk. 3, ændres »statslån og statsgaranti for studielån i pengeinstitutter« til: »studielån«.

8. § 8, stk. 1-3, affattes således:

»§ 8. For at få maksimalt stipendium og lån, må den uddannelsessøgendes egenindkomst i støtteåret ikke overstige 34.000 kr., jf. dog § 9, stk. 4. Beløbet forhøjes med 14.100 kr. for hvert af den uddannelsessøgendes børn, som er under 18 år. Er egenindkomsten højere, nedsættes stipendium, herunder stipendium efter § 5, og lån ligeligt med det overskydende beløb efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Egenindkomsten beregnes for hele støtteåret, hvis den uddannelsessøgende er støtteberettiget efter § 7.

Stk. 2. Egenindkomsten er enhver indkomst, der henføres til eller indgår i den skattepligtige almindelige indkomst med fradrag af stipendium efter denne lov og i øvrigt med fradrag efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. I egenindkomsten indgår endvidere 75 pct. af den del af ansøgers skattepligtige nettoformue, der overstiger 100.000 kr., normalt pr. 31. december i det kalenderår, der ligger nærmest forud for støtteåret. Undervisningsmini-

steren kan fastsætte regler om fradrag i nettoformuen.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om opgørelse af egenindkomsten, herunder om opgørelsen af egenindkomsten for uddannelsessøgende, som ikke i hele støtteåret har været berettiget til støtte efter § 7, eller som har opbrugt støtemulighederne efter § 3, og for uddannelsessøgende, der har indkomster og formuebeløb, der ikke er skattepligtige i Danmark.«

9. § 9, stk. 1-3, affattes således:

»§ 9. For uddannelsessøgende på 18 år beregnes stipendiet ud fra forældrenes samlede socialindkomst for det kalenderår, der begynder i støtteåret, samt efter reglerne om den uddannelsessøgendes egenindkomst i § 8.

Stk. 2. Forældrenes samlede socialindkomst nedsættes med 17.800 kr. for hver af ansøgers søskende, der er under 18 år eller under 19 år og under uddannelse. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Stk. 3. For at den uddannelsessøgende kan få maksimalt stipendium, jf. dog § 8, må forældrenes socialindkomst efter stk. 1 og 2 ikke overstige 167.700 kr. Ved højere socialindkomst nedsættes stipendiet og bortfalder ved en socialindkomst på 274.700 kr.«

Efter stk. 3 indsættes som nye stykker:

»Stk. 4. Uddannelsessøgende, hvis stipendium nedsættes eller bortfalder efter reglerne i stk. 3, kan optage lån med et beløb, der svarer til nedsættelsen eller øge egenindkomsten med det nedsatte beløb. Lånet reduceres med det beløb, hvormed egenindkomsten øges udover 34.000 kr.

Stk. 5. For uddannelsessøgende på 18 år, som er i videregående uddannelser, og som har en særlig lang afstand fra bopæl til uddannelsessted, godtgør staten halvdelen af udgifterne til befordring med offentlige transportmidler. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om transportordningen.

Stk. 6. Uddannelsessøgende på 18 år skal ved ansøgning om uddannelsessøtte oplyse forældrenes navn, adresse og personnummer. Afgi-

velse af oplysninger i øvrigt finder sted efter reglerne i § 22.«

Stk. 4-5 bliver herefter til stk. 7-8.

10. Stk. 5, der bliver til stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. De i stk. 2-4 nævnte beløb reguleres efter reglerne i § 6.«

11. I overskriften til Kapitel 4 ændres »statslån« til: »studielån«.

12. I § 11, stk. 1, ændres »statslån« til: »studielån«.

13. I § 12, stk. 1 og 2, ændres »statslån« til: »studielån« og »20« til: »19«.

14. I § 12, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »stipendiet«: »og studielånet« og »efter reglerne i § 8« indsættes: »og § 9, stk. 4.«

15. Efter § 13 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 4 a

Forrentning og tilbagebetaling af studielån

§ 13 a. Studielån, som er endeligt tildelt efter denne lov, jf. § 12, stk. 1, forrentes med virkning fra den 1. i måneden efter udbetalingstidspunktet, jf. § 14, stk. 2, 1. pkt. I uddannelsesstiden forrentes gælden til enhver tid med årligt 4 pct. Derefter forrentes gælden til enhver tid med årligt 1 pct. over den til enhver tid fastsatte officielle diskonto. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om uddannelsesstiden, herunder om dens ophør og om låntagers pligt til at give meddelelse herom.

Stk. 2. Den årlige rente på 4 pct., som er nævnt i stk. 1, 2. pkt., kan ændres ved lov for den resterende del af uddannelsesstiden, såfremt udviklingen i renteniveauet taler herfor.

Stk. 3. Tilbagebetaling af studielån, herunder betaling af renter, skal normalt begynde 1 år efter udløbet af det støtteår, hvori uddannelsesstiden er ophørt. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilbagebetaling af studielån.

Stk. 4. Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte udreder stempelafgiften for studielån.

§ 13 b. Hvis studielånsmodtageren ikke overholder lånets vilkår, herunder betaler forfaldne ydelser, kan gælden opsiges til skadesløs betaling.

Stk. 2. Kravet efter stk. 1 administreres af Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning (Hypotekbanken), som søger det inddrevet hos låntageren.

Stk. 3. Finansministeren fastsætter renten for misligholdte studielån.«

16. I § 14 indsættes før stk. 1 som nyt stk.:

»§ 14. Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte administrerer i overensstemmelse med den tidligere uddannelsesstøttelovgivning statslån ydet i henhold til denne, jf. dog § 15, stk. 2 og 3.«

Stk. 1-2 bliver herefter stk. 2-3, og stk. 3, der bliver til stk. 4, ophæves.

17. I § 14, stk. 1, der bliver stk. 2, affattes 1. pkt. således:

»Stk. 2. Statslån, der er tildelt endeligt efter 1. august 1982, forrentes med virkning fra den 1. i måneden efter udbetalingstidspunktet.«

18. § 15, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Finansministeren fastsætter renten for misligholdte statslån.«

19. § 15, stk. 4, ophæves.

20. § 17, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om administrationen af garantierne, herunder om låntagers pligt til at give de oplysninger, der er nødvendige for tilbagebetaling af lån, og om ophør med udbetaling med statsgaranti.«

21. § 19, stk. 1, sidste pkt., ophæves.

22. § 19, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Finansministeren fastsætter renten for indfrieede statsgaranterede studielån. Renten fastsættes for et halvt år ad gangen under hensyn til renten for studielån i det forudgåen-

de halvår i de mest betydende pengeinstitutter.«

23. § 20 affattes således:

»§ 20. Pengeinstitutterne skal give Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte oplysninger om den statsgaranterede studiegæld for alle låntagere. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom, herunder om form og indhold af oplysningerne.«

24. I § 22, stk. 3, udgår: »garantierklæringer m.v.«

25. I § 22, stk. 4, ophæves sidste pkt.

26. I § 22 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Hypotekbanken kan hos skattemyndigheder og andre offentlige myndigheder indhente oplysninger om låntager, som er nødven-

dige for at administrere krav efter §§ 15 og 19, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder ikraft den 1. august 1988. § 1, nr. 3, samt bestemmelsen i § 1, nr. 9, om, at uddannelsessøgende på 18 år kan øge egenindkomsten med det beløb, hvormed stipendiet nedsættes efter reglerne om forældrenes socialindkomst, har først virkning fra 1. august 1989.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om støtteperiodens længde for uddannelsessøgende, der har påbegyndt den igangværende vidergående uddannelse før 1. august 1989, herunder om disses indplacering i støtte-systemet efter reglerne i § 3.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. etape af SU-reformen blev vedtaget den 30. maj 1986 ved lov nr. 357 af 4. juni 1986. Loven indeholder en nedsættelse af grænsen for de uddannelsessøgendes afhængighed af forældrenes indkomst- og formueforhold fra 22 til 20 år pr. 1. august 1987. Loven tager et første skridt mod en harmonisering af støtte-satserne, idet alle hjemmeboende uanset alder får støtte efter samme sats. I sin fremsættelsestale anførte undervisningsministeren, at en yderligere forenkling af støttesatserne burde overvejes. Loven indeholder endvidere hjemmel til en regulering af rentefastsættelsen og af tilbagebetalingsvilkårene for misligholdte statslån og statsgaranterede studielån i banker og sparekasser.

Ved fremsættelsen af lovforslaget om statens uddannelsesstøtte understregedes det, at en mere gennemgribende reform af uddannelsesstøttesystemet måtte afvente 2. etape, idet det var regeringens hensigt snarest muligt at foreslå en reform af statens uddannelsesstøtte, der kunne effektivisere de faktiske studietider og give de uddannelsessøgende et stærkt incitament til at bringe uddannelsen til afslutning og dermed overgå til arbejdsmarkedet i en yngre alder, hvor beskæftigelsesmulighederne er bedst.

Regeringen fremsatte lovforslag om reform af Statens Uddannelsesstøtte den 19. februar 1987. Forslaget indeholdt en forbedring af satserne, en befordringsordning for de forældreafhængige uddannelsessøgende, afskaffelse af statslånene, og et låneloft for de statsgaranterede banklån, indførelse af en ny støttestruktur til de videregående uddannelser (klippekort), indførelse af slutstipendier og en forøgelse af formuegrænsen.

Regeringens lovforslag blev ikke vedtaget.

I stedet blev der den 23. april 1987 vedtaget folketingsbeslutning om reform af Statens Uddannelsesstøtte med følgende indhold:

1. Uddannelsesstøtten skal bestå af stipendier og lån med rentesikring formidlet af staten.

2. Til udeboende studerende indføres et særligt boligtillæg.
3. Den samlede uddannelsesstøtte (stipendier og lån) forøges, således at den modsvarer et sædvanligt studenterbudget. Studiestøttens låneandel begrænses, således at det er muligt at fuldføre uddannelsen uden opbygning af tyngende gældsbyrder.
4. Uddannelsesstøtten gøres uafhængig af forældreindkomsten for uddannelsessøgende på 19 år og derover.
5. Uddannelsesstøtten gives i en periode, der svarer til den normerede studietid. Det pålægges uddannelsesinstitutionerne gennem tilpasning af studieplaner og tilrettelæggelse af studier at sikre, at det er muligt for de studerende at gennemføre uddannelserne på den normerede studietid.
6. Adgangen til at oppebære fuld uddannelsesstøtte sideløbende med erhvervsindtægter begrænses til indtægtsmulighederne i ferie- og fritidsperioder.
7. Der etableres overgangsordninger, så ingen, der har påbegyndt studierne, stilles ringere end under det eksisterende støttesystem.
8. Adgangen til at optage statsgaranterede banklån afskaffes.
9. Der indføres et klippekortsystem, som kan smidiggøre anvendelsen af uddannelsesstøtten. Der henvises herom til forslag til lov om ændring af lov om Statens Uddannelsesstøtte. (Indførelse af ny støttestruktur, afskaffelse af statslån, øgede satser, slutstipendier og låneloft for statsgaranterede studielån) (L 133).
10. Der indføres en befordringsgodtgørelse efter de i det under nr. 9 omtalte lovforslag skitserede retningslinier.
11. Formuegrænsen for oppebærelse af fuld studie-støtte hæves til 100.000 kr.

Folketingsbeslutningen medfører, at stipendiemulighederne forbedres både ved satsforhøjelser og ved forhøjelse af egenindtægtsgrænsen. Banklånene afskaffes og erstattes af lavt forrentede studielån. Æn-

dringerne tilsigter dels af øge studieeffektiviteten dels at nedbringe den fremtidige gældsætning.

Det hidtil udbredte erhvervsarbejde blandt de uddannelsessøgende har ført til store overskridelser af de normerede studietider. Dertil kommer, at også uddannelsernes tilrettelæggelse ofte i sig selv har ført til forlængede uddannelsesforløb. Om studietilrettelæggelsen har taget hensyn til de studerendes erhvervsarbejde, eller om de studerende har taget meget erhvervsarbejde, fordi studietilrettelæggelsen opfordrer til det, kan være vanskeligt at afgøre. Forslaget medfører imidlertid en så stærk forbedring af studie støtten, at de uddannelsessøgende i undervisningsperioderne vil kunne leve for de stipendie- og lånemidler, som stilles til rådighed, og erhvervsarbejdet vil således kunne begrænses til ferie- og fritidsperioder. Der vil herefter ikke foreligge sådanne ydre omstændigheder, som kan forklare eller retfærdiggøre den meget ofte – og væsentligt – overskredne normerede studietid, der i dag præger mange videregående uddannelser.

De studerende, der optages på en sædvanlig fuld-tidsuddannelse, har krav på at få mulighed for at gennemføre uddannelsen på normeret tid. Med forslaget sammenhæng mellem ydelse af uddannelsesstøtte og normeret studietid bliver det nødvendigt, at institutionerne sikrer, at de uddannelsessøgende kan gennemføre uddannelserne inden for det tidsrum, som de kan få støtte i, dvs. inden for den normerede studietid. De enkelte uddannelser må derfor, inden reformen om uddannelsesstøtten træder i kraft, gennemgås af uddannelsesinstitutionerne med henblik på at få fjernet de hindringer, der måtte være for studietidernes overholdelse.

Det vil dertil være nødvendigt, at der sikres de uddannelsessøgende en reel meritoverførsel fra tidligere afbrudte eller fuldendte studieforløb med henblik på en effektivisering også i disse tilfælde af studieforløbene og tilsvarende af hensyn til de uddannelsessøgendes støttemuligheder. Ligeledes bør det være hovedreglen, at enhver studerende kan tilbringe i hvert

fald $1/2$ studieår ved en udenlandsk uddannelsesinstitution uden studietidsforlængelse, men således at det udenlandske studieophold betragtes som meritgivende.

Lovforslaget

Det nye støttesystem bygger på følgende hovedelementer:

1. Forbedring af satser

Forslaget lægger hovedvægten på en forbedring og forenkling af stipendiesatserne samtidig med, at trangskriterierne bibeholdes.

Stipendiet til udeboende foreslås fastsat til 36.000 kr. årligt incl. et boligtillæg på 14.000 kr. Stipendiet til hjemmeboende foreslås fastsat til 22.000 kr. Stipendiet skal nedtrappes ved overskridelse af grænsen for egenindkomsten, som vil udgøre 34.000 kr. excl. stipendiet. Dette beløb angiver maksimum for, hvad den uddannelsessøgende må tjene (fribeløb) ved siden af maksimalt stipendium og lån.

Studielånet, der ydes ved siden af stipendiet, er ligeledes trangsbestemt og ydes med højst 16.000 kr. for et helt støtteår. Lånets størrelse har ikke længere relation til stipendiestørrelsen, men lånet skal nedtrappes på samme måde som stipendiet ved overskridelse af egenindtægtsgrænsen.

Uddannelsessøgende på 18 år, hvis stipendium nedsættes som følge af afhængighed af forældrenes indkomst og formueforhold har dog mulighed for at optage lån udover 16.000 kr. årligt, eller de kan vælge at øge egenindkomsten udover 34.000 kr. Den uddannelsessøgende kan fordele beløbet på lån og øget egenindtægt, således at optagelse af lån udover 16.000 kr. begrænses af det beløb, hvormed egenindkomsten øges udover 34.000 kr.

De foreslåede forbedringer i satser m.v. er sammenfattet i nedenstående oversigt over de nye satser med de tilsvarende i støtteåret 1987-88 anført i parentes.

	Kr.	Kr.
Stipendium til hjemmeboende		
– 18–21 årige	22.000	(16.500)
– 22-årige	22.000	(16.500)
Stipendium til udeboende		
– ungdomsuddannelser	36.000	(27.000)
– videregående uddannelser		
– 18–21 årige	36.000	(27.000)
– 22-årige	36.000	(21.900)
Renteletteede lån til hjemmeboende	16.000	(8.250)
Renteletteede lån til udeboende		
– 18–21 årige	16.000	(13.500)
– 22-årige	16.000	(10.950)
Rentelettelse		
– i studietiden	7%	(7%)
– efter ophør	3%	(3%)
Egenindtægtsgrænse	34.000	(57.600
	excl. stip.	incl. stip.)
Formuegrænse	100.000	(44.800)
Forældreafhængighedsgrænse	19 år	(20 år)
Befordringsgodtgørelse	18-årige	(ingen)
Støttetid	normeret	(sædvanlig
	stud.tid	stud.tid + 1 år)

Klippekort til videregående uddannelser

Til videregående uddannelser generelt foreslås ydet stipendier i op til 48 måneder (grundklippekort), forudsat at den studerende er studieaktiv. I videregående uddannelser, der er normeret til mere end 4 år, herunder uddannelser på kandidatniveau, ydes herudover stipendium og lån til den resterende del af uddannelsens normerede studietid. Stipendiet og lån (overbygningsklippekort) ydes i forbindelse med uddannelsens afslutning. Stipendiet, der kan tages i dobbelt takt med højst 6.000 kr. pr. måned (2 klip), skal give den uddannelsessøgende mulighed for en hurtigere og koncentreret afslutning af uddannelsen. Lånet ydes med højst $\frac{1}{2}$ pr. måned af 16.000 kr. (1 klip). Den uddannelsessøgende kan således vælge at bruge 1 eller 2 stipendieklip pr. måned af det samlede antal overbygningsklip, der er til rådighed for den uddannelsessøgende i forbindelse med studiets afslutning.

Forslaget betyder en begrænsning i støtteperioden i forhold til den eksisterende ordning for alle videregående uddannelser. Ifølge den eksisterende ordning kan støtte opnås i den sædvanlige studietid med tillæg af 1 år. Er eksempelvis den sædvanlige studietid for en uddannelse idag på $3\frac{1}{2}$ år, vil der efter den

gældende ordning kunne ydes støtte hertil i $4\frac{1}{2}$ år, medens der med forslaget maksimalt vil kunne ydes støtte inden for den normerede studietid, der ofte er kortere end den sædvanlige.

Grundklippekortet har til hensigt at skabe størst mulig fleksibilitet i støttesystemet. Klippekortet opdeles i 48 stipendiemåneder (klip) til en værd af henholdsvis 1.850 kr. for hjemmeboende og 3.000 kr. for udeboende. Som overbygning herpå lægges et klippekort på et antal måneder, der svarer til den normerede studietid med fradrag af de 48 måneder, som grundklippekortet udgør, for uddannelsessøgende i uddannelser normeret til mere end 4 år, herunder kandidatuddannelser.

Overbygningsklippekortet kan først udstedes, når den uddannelsessøgende er nået så langt i studiet, at dette – hvis studieplanerne følges – kan afsluttes på den normerede studietid med fradrag af 4 år.

Grundklippekortet tildeles alle i videregående uddannelser. Ved studieskift vil uforbrugte grundklip op til 48 kunne anvendes på det nye studium.

I korte eller mellemlange videregående uddannelser vil den uddannelsessøgende ved skift til en ny uddannelse med en normeret studietid svarende til det resterende antal månedsklip (grundklip) eller derun-

F. t. l. vedr. statens uddannelsesstøtte

der kunne modtage støtte i en periode svarende til den normerede studietid for det nye studium. Skiftes der eksempelvis studium efter 1 år og efter forbrug af 12 månedsklip fra en videregående uddannelse til en ny videregående uddannelse med normeret studietid på 3 år, vil den uddannelsessøgende således have 36 månedsklip tilbage til det nye studium. Endvidere vil uddannelsessøgende i disse kortere videregående uddannelser kunne anvende uforbrugte klip til at dække situationer, hvor uddannelsen straks eller senere ønskes suppleret med en overbygningsuddannelse eller dele af andre uddannelser. Udnyttelsen af klippe- ne forudsætter i alle tilfælde, at den uddannelsessø- gende er fuldt studieaktiv.

For at uddannelsessøgende i *lange videregående* uddannelser kan opnå støtte under hele studieforløbet, skal uddannelsen gennemføres indenfor normeret studietid. Studieskiftet fra én kandidatuddannelse til en anden medfører, at den uddannelsessøgende må strække de uforbrugte klip fra den første uddan- nelse på det nye studiums første 4 år. Der er heller ikke i de lange videregående uddannelser, herunder kandidatuddannelserne, mulighed for at få støtte i den situation, at dele af uddannelsen må tages om, hvis dette betyder, at studietiden forlænges udover det normerede antal studieår.

Til gengæld ligger der i overbygningsklippekortet en finansieringsmulighed for og et øget incitament til at færdiggøre uddannelsen. For den, der skifter stu- dium inden for de første 4 år af uddannelsen, sikrer ordningen med 2 klippekort, at der altid vil være sti- pendium/lån tilbage til den afsluttende del af uddan- nelsen. Endvidere er der mulighed for at fordele støt- ten fra de første 48 månedsklip på mere end de første 4 studieår. Den uddannelsessøgende vil således kun- ne undlade at søge stipendium i perioder, hvor han/ hun ikke påregner at være fuldt studieaktiv. Kombi- nationen af de 2 klippekort giver den uddannelsessø- gende en betydelig valgfrihed, som ikke findes i det eksisterende system.

Der bruges af grundklippekortet, når stipendium og lån er søgt og tildelt for den ansøgte periode, med- mindre den uddannelsessøgende inden for en vis frist har tilbagebetalt stipendiet. Udnyttes denne fortry- delesret ikke, bruges der af klippekortet uanset sti- pendiestørrelsen og uanset, om den senere opgørelse af egenindkomsten ubirker, at hele stipendiet skal betales tilbage. Stipendier eller lån under 100 kr. om måneden vil dog ikke blive tildelt, og der forbruges hermed ingen støttetid (klip).

Egenindkomsten i støtteåret fastsættes til 34.000 kr. excl. stipendium, et beløb, der er af en sådan stør- relse, at indtjeningen kan begrænses til ferieperioder.

Som hidtil gælder, at hvis egenindtægten excl. sti- pendiet overstiger egenindtægtsgrænsen, nedsættes stipendiet og lån med det overskydende beløb. Dette betyder, at den uddannelsessøgende skal tilbagebeta- le for meget udbetalt støtte. Det foreslås, at nedtrap- ningen sker krone for krone og ligeligt på stipendium og studielån op til en overskydende egenindtægt på 32.000 kr. Er den overskydende egenindtægt større end 32.000 kr., nedtrappes herefter alene på stipendi- et, idet det maksimale lånebeløb på 16.000 kr. årligt herefter er opbrugt til nedtrapping.

Nedtrappingsmetoden foreslås anvendt uanset størrelsen af det søgte lån, idet det ikke bør komme den uddannelsessøgende til skade, at der ikke er søgt om det maksimale beløb på 16.000 kr. årligt.

Den foreslåede nedtrappingsordning er væsentlig mere lempelig end idag, hvor der både foretages fuldt fradrag i stipendiet og halvt fradrag i statslånet.

Beregningen og kontrol af egenindkomsten foreta- ges fortsat for et helt støtteår også i de tilfælde, hvor den uddannelsessøgende har fraskrevet sig klip i et antal måneder i støtteåret. Man har overvejet mulig- heden af at forbedre indkomstkontrollen. Under den gældende ordning oplyser en stipendiemodtager selv under strafansvar sin faktiske indkomst for den pe- riode af støtteåret (1. august-31. juli), hvori han/hun er støtteberettiget. I visse tilfælde indhentes oplysning- er fra skattemyndighederne.

I fremtiden vil der blive foretaget en mere systema- tisk stikprøvekontrol, hvor de uddannelsessøgendes egne oplysninger checkes med skattemyndigheder- nes oplysninger.

3. Administrative konsekvenser

Ifølge lovforslaget ydes uddannelsesstøtten fortsat af Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte. Iværk- sættelsen af det nye støttesystem nødvendiggør en gennemgribende ændring af edb-programmer m.v. Opbygningen af egen edb-driftsafdeling, der netop er begyndt i Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte og den påbegyndte indførelse af ny teknologi til formid- ling af uddannelsesstøtte, forventes afsluttet i som- meren 1989. Indtil teknologifornyelsen er fuldt gen- nemført, vil det ikke være muligt at gennemføre for- slaget om indførelse af et klippekortsystem. De admi- nistrative udgifter påregnes i 1988 at udgøre 3,5 mill. kr. Administrationsudgifterne fremover kan ikke be- regnes på nuværende tidspunkt, men beror på en nærmere vurdering af hensigtsmæssigheden af Sty- relsen for Statens Uddannelsesstøttes tilrettelæggelse af dets opgaveanvendelse og edb-anvendelse. I mer- udgifter til administration vil indgå udgifter til stem-

pelafgift i 1989 med 1,2 mill. kr., 1990 2,6 mill. kr., 1991 2,6 mill. kr., 1992 2,6 mill. kr. og på langt sigt 2,6 mill. kr.

4. Økonomiske konsekvenser

Merudgifterne i forbindelse med gennemførelsen af forslaget fremgår af nedenstående tabel:

Mill. kr. (1988-niv.)	1988	1989	1990	1991	1992	langt sigt
<i>Satsforhøjelser:</i>	520	1.265	1.290	1.305	1.310	1.220
stipendier	390	950	975	990	995	910
egenindtægtsgrænsen/ nedtrappingsordning	35	85	85	85	85	80
nedsættelse af grænsen for forældrefhængighed	95	230	230	230	230	230
<i>Studielån fremfor statslån:</i>	-224	-499	-433	-394	-364	-364
Rentelettelse	11	98	162	201	231	231
nuværende statslån	-240	-600	-600	-600	-600	-600
Transport udgifter	1	2	2	2	2	2
Administration	4	1	3	3	3	3
Merudgifter i alt	296	766	867	911	946	856

Merudgifterne til de samlede *satsforhøjelser* skønnes at udgøre 520 mio. kr. i finansåret 1988 svarende til $\frac{1}{2}$ af støtteåret 1988-89. På langt sigt, når ligevægtssituationen er nået, skønnes merudgifterne at udgøre 1,2 mia. kr. om året.

Merudgifterne til *rentelettelse* af de nye studielån er vanskeligere at skønne. Til grund for beregningerne er lagt et rentetilskud på 7,8 pct. i studietiden og 3,8 efter studietidsophør. I ligevægtssituationen antages merudgifterne hertil at udgøre 340 mio. kr. Det er herved forudsat, at de uddannelsessøgende udnytter låneadgangen i relativt samme omfang som idag.

Bortfaldet af de nuværende statslån udgør i 1988 en besparelse på 240 mio. kr. og herefter en besparelse på 600 mio. kr. om året.

Udgifterne til transportordningen for uddannelsessøgende på 18 år i videregående uddannelser kan anslås til 1,5 mio. kr. om året. Det er herved forudsat, at ca. 400 studerende ($\frac{1}{3}$ af samtlige 18-årige) vil være omfattet af ordningen, og at tilskuddet i gennemsnit vil være 4.000 kr. pr. person årligt.

De årlige merudgifter for staten ifølge forslaget på i alt 0,9 mia. kr. i forhold til det nuværende udgiftsniveau på 2,5 mia. kr. svarer til en *udgiftsforhøjelse på 36 pct.*

Hertil kommer en forventet forøgelse af de årlige rentelette udlån med ca. 0,3 mia. kr., som dog modsvares af bortfaldet af statsgaranterede banklån på ca. 0,6 mia. kr. årligt. Den samlede uddannelsesstøtte forventes at blive forhøjet med ca. 0,9 mia. kr. svarende til en *forhøjelse på ca. 25 pct.*

Udgifter til administration er fra 1989 kun medtaget vedrørende stempelafgifter, se afsnit 3. Administrative konsekvenser.

Det skal tilføjes, at der knytter sig betydelig *usikkerhed* til ovenstående skøn over de økonomiske konsekvenser, specielt hvad angår *udlånsomfanget* set i lyset af den meget store rentelettelse.

Følgende skøn over udlånsomfanget, som er lagt til grund, er baseret på uændret adfærd hos de uddannelsessøgende, som idag kun udnytter godt halvdelen af statslånemulighederne:

Mill. kr. (1988-niv.)	1988	1989	1990	1991	1992	langt sigt
Lovforslag	360	860	875	880	885	840
Nugældende lov	240	600	600	600	600	600
Merudlån	120	260	275	280	285	240

Udlånet foreslås finansieret ved genudlån af optagne statslån, der tilpasses ydelsen af studielån, således at drifts-, anlægs- og udlånsbudgettets totaltal ikke påvirkes.

Rentetilskuddet til de studerende, der modtager studielån, udgør i studietiden differencen mellem 4 pct. og den faktiske lånerente, som statskassen belastes med ved optag af statslån. Efter studietiden udgør rentetilskuddet den faktiske lånerente, som statskassen bebyrdes med ved optag af statslån minus diskontoen plus 1 procentpoint. Hvis bevægelser i det almindelige renteniveau tilsiger en ændring af forrentningen i uddannelsesstiden af studielånene, kan det ved lov bestemmes, at renten i den resterende del af studielånets løbetid reguleres.

Udgifterne på udgiftsbudgettet til rentetilskud er skønnet på grundlag af en rente på 11,8 pct.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Støtteformerne er stipendium og studielån. Studielånene ydes med rentelettelse og forrentes med 4 pct. i uddannelsesstiden.

Til nr. 2

Bestemmelsen fastsætter støttestrukturen, som er forenklet til kun at indeholde tre sats: stipendiesats til hjemmeboende, stipendiesats til udeboende og en fælles sats for rentelettede lån.

Bestemmelsen fastlægger endvidere støtteniveauet og indebærer væsentlige forbedringer. Der henvises til de almindelige bemærkninger nærmere herom.

Til nr. 3

Der indføres et nyt støttesystem for de videregående uddannelser, det såkaldte klippekortsystem, som beskrevet i de almindelige bemærkninger. Den nærmere udformning af støtteordningen for uddannelsessøgende i videregående uddannelser vil blive fastsat ved bekendtgørelse. Der sigtes mod en fleksibel ordning, der giver den uddannelsessøgende en væsentlig grad af frihed til selv at vælge støtteperioderne.

Da forbrug af stipendietid finder sted, selvom stipendiet nedsættes på grund af egne indkomstforhold, eller stipendiet som følge heraf eventuelt senere helt bortfalder og derfor skal tilbagebetales, bør den uddannelsessøgende inden for visse frister kunne fraskrive sig stipendiet og dermed undgå at forbruge stipendietid. Endvidere bør der som hidtil være mulig-

hed for dispensation i tilfælde af barsel, sygdom, værnepligt m.v. Det bør desuden sikres, at månedsraterne ikke bliver for små, når den uddannelsessøgende på grund af for høj egenindkomst kun kan få nedsat stipendium. En månedsrate bør således næppe være på mindre end 100 kr. Også for lånene vil der blive fastsat et minimum for, hvad der vil kunne udbetales.

Som overbygning på de almindelige grundklippe-kort vil der blive etableret et overbygningsklippe-kort for uddannelsessøgende i uddannelser normeret til mere end 4 år. Der henvises til de almindelige bemærkninger herom. Slutstipendiet ydes alene, hvis uddannelsen er normeret med en studietid på mere end 4 år.

Slutstipendiet tildeles på basis af en plan for færdiggørelse af studiet inden for en kortere periode og en erklæring fra uddannelsesinstitutionen om, at det er realistisk, at uddannelsen kan afsluttes inden for den periode, hvortil slutstipendiet søges.

Undervisningsministeriet forventer, at ordningen vil stimulere de uddannelsessøgende til hurtigt at nå så langt i uddannelsesforløbet, at de kan få tildelt et slutstipendium. Det er hensigten, at disse stipendier også vil kunne tildeles uddannelsessøgende, der allerede er igang med en længerevarende videregående uddannelse.

Til nr. 5

Der henvises til Dansk Uddannelses-Nomenklatur, for så vidt angår inddelingen af uddannelser i ungdomsuddannelser (gymnasialt niveau) og videregående uddannelser.

Til nr. 8

Der indføres et fribeløb for, hvor meget den uddannelsessøgende må tjene ved siden af fuldt stipendium og lån. Overskrides grænsen, nedsættes stipendium og lån ligeligt. Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Formuegrænsen foreslås hævet til 100.000 kr. Forøgelsen medfører ingen nævneværdige merudgifter, men tager især sigte på at undgå, at uddannelsessøgende med f.eks. ejerlejligheder, andelslejligheder m.v. får støtten nedsat på grund af de store stigninger i ejendomsvurderingerne, der har fundet sted de seneste år.

Til nr. 9

Grænsen for de uddannelsessøgendes afhængighed af forældrenes indtægt og formueforhold nedsættes i § 9, stk. 1 fra 20 år til 19 år. Som anført under nr. 3, bør de uddannelsessøgende inden en vis frist

kunne fraskrive sig stipendiet, hvis dette nedsættes eller eventuelt senere bortfalder enten på grund af høj egenindkomst eller på grund af forældrenes indkomstforhold. Også i disse tilfælde bør det sikres, at månedssraterne ikke bliver for små, hvis stipendiet nedsættes som følge af egne eller forældrenes indkomstforhold, og det bør næppe være under 100 kr.

Uddannelsessøgende på 18 år, der får nedsat stipendium som følge af forældrenes socialindkomst, vil kunne få støtte i form af studielån udover maksimum på 16.000 kr. for et støtteår, eller de kan vælge at øge egenindkomsten med det beløb, der svarer til nedsættelsen. Hvis stipendium ikke kan opnås på grund af forældrenes socialindkomst, vil de uddannelsessøgende efter § 9, stk. 4, kunne optage et studielån på op til henholdsvis 38.000 kr. for hjemmeboende og 52.000 kr. for udeboende. Hvis de uddannelsessøgende vælger at øge egenindtægten udover 34.000 kr., begrænses studielånebeløbet tilsvarende.

Transportordningen i § 9, stk. 5, for de 18-årige under videregående uddannelser tilrettelægges således, at de uddannelsessøgende selv betaler for halvdelen af et månedskort. Udgiften til den resterende del af månedskortet lægges ud af eksempelvis amtskommunen eller trafikselskabet, der modtager refusion fra Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte. Der vil blive optaget forhandlinger med amtskommuner, trafikselskaber og eventuelt andre om administrationen af ordningen.

Ordningen omfatter transport over mindst 3 zoner eller lignende afstand, og den uddannelsessøgende skal fremvise dokumentation for fødselsdato og fremvise dokumentation for at være indskrevet på uddannelsesinstitutionen.

Befordringstilskuddet ydes 10 måneder af året og indtil udgangen af den måned, hvori den uddannelsessøgende fylder 19 år eller afslutter uddannelsen.

Til nr. 13

Studielånene rentelettes som de nuværende statslån. Renten fastsættes til 4 pct. i studietiden, medens renten efter studietidens ophør er 1 pct. over diskontoen svarende til forrentningen af de nugældende statslån. Der henvises til de almindelige bemærkninger om muligheden af ved lov at ændre rentesatsen i studielånets restløbetid.

Det forudsættes, at studielånene administreres som de hidtil ydede statslån. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger. Renten på misligholdte studielån vil indtil videre blive fastsat til diskontoen plus 2 pct.

Til nr. 18-22

Bestemmelserne i §§ 15 og 19 svarer i princippet til gældende regler.

Renten på misligholdte statslån vil indtil videre blive fastsat til diskontoen plus 2 pct. Renten på de indfrieede statsgaranterede studielån følger pengeinstitutternes rente. Rentesatsen vil for et halvt år ad gangen blive offentliggjort i Statstidende og dagspressen.

Til nr. 23

Bestemmelsen åbner mulighed for administrative forenklinger i den udstrækning, det med pengeinstituttet kan aftales, at visse oplysninger om de statsgaranterede studielån i større omfang end idag kan afgives/udveksles i elektronisk form.

Til nr. 26

Bestemmelsen giver hjemmel til at indhente sådanne oplysninger hos skattevæsenet og andre offentlige myndigheder, der er nødvendige for at administrere indfrieede lån. Udgangspunktet med hensyn til oplysninger af denne karakter er, at forvaltningslovens § 28 normalt må anses for at udgøre tilstrækkelig hjemmel. I det foreliggende tilfælde drejer det sig om offentlige krav af en særlig karakter, hvorfor det er fundet rigtigt at indsætte en særlig bestemmelse i loven om statens uddannelsesstøtte.

Til § 2

Støttesystemet foreslås indført for alle uddannelsessøgende på en gang. Uddannelsessøgende, der har påbegyndt en videregående uddannelse før 1. august 1989, vil blive indplaceret i det nye klippekortsystem efter det antal år de har tilbage af den normerede studietid plus 1 år.

Herved tages ved indplaceringen udgangspunkt i de eksisterende studietidsregler. Det antal år, hvori den uddannelsessøgende kan få fordel af det nye, mere fleksible støttesystem og de højere stipendiesatser vil således svare til den tid, som uddannelsen er normeret til plus 1 år med fradrag af den tid, hvori den uddannelsessøgende har været indskrevet ved den igangværende videregående uddannelse, uanset om der i denne periode har været ydet støtte.

Hvis denne indplacering medfører, at den resterende støtteperiode er mindre end normeret studietid minus 4 år, forøges støtteperioden, således at den resterende støtteperiode udgør normeret studietid minus 4 år, dog ikke ud over den periode, i hvilken der

efter de hidtidige regler ville kunne være opnået støtte, dvs. i sædvanlig studietid plus 1 år.

Bestemmelsen om indførelse af klippekortsystemet i forslaget nr. 3 og bestemmelsen i forslaget nr. 9 om, at 18-årige som kompensation for nedsat stipendium som følge af høj forældreindkomst i ste-

det for låneforøgelsen kan øge egenindtægten, kan først have virkning fra 1. august 1989, da den totalfornyelse af hele edb-systemet, der er en forudsætning for den endelige gennemførelse af 2. etape af SU-reformen, først kan være tilendebragt i sommeren 1989.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Staten giver uddannelsesstøtte i form af stipendium og studielån.«

§ 1. Staten giver uddannelsesstøtte til uddannelsessøgende i form af stipendium, statslån og statsgaranti for studielån i banker og sparekasser m.v. (pengeinstitutter) i Danmark.

2. § 2 affattes således:

»§ 2. For et helt støtteår kan den uddannelsessøgende højst få følgende stipendium, jf. dog § 3, stk. 3 og § 5, stk. 1.

1) Hjemmeboende	22.000 kr.
2) Udeboende	36.000 kr.

Stk. 2. For et helt støtteår kan den uddannelsessøgende højst få et studielån på 16.000 kr., jf. dog § 9, stk. 4.

Stk. 3. Støtteåret, der består af 12 måneder, går fra 1. august til 31. juli.«

§ 2. For et helt støtteår kan den uddannelsessøgende højst få følgende beløb i uddannelsesstøtte (støtterammen):

1) Uddannelsessøgende på	
18-21 år	37.900 kr.
2) Uddannelsessøgende på 22	
år og derover	42.200 kr.

Stk. 2. Støtteåret går fra 1. august til 31. juli.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om det antal ungdomsuddannelser, den enkelte kan få støtte til, om den tid, hvori uddannelsessøgende i videregående uddannelser kan få de forskellige former for støtte, om beregning af støtte for mindre end

et år og om betingelserne for at være hjemmeboende og udeboende.

3. § 3 affattes således:

»§ 3. Uddannelsessøgende i en videregående uddannelse kan få uddannelsesstøtte i op til 48 måneder, dog højst svarende til den normerede studietid.

Stk. 2. Er uddannelsen normeret med en studietid på mere end 4 år, kan den uddannelsessøgende få yderligere uddannelsesstøtte for det antal måneder udover de 4 år, som uddannelsen er normeret til.

Stk. 3. Stipendiet kan ydes med dobbelt sats og kan pr. måned højst udgøre 1/3 af de satser, som er fastsat i § 2, stk. 1. Lån ydes efter reglerne i § 2, stk. 2, med højst 1/2 pr. måned af 16.000 kr.

Stk. 4. For at få uddannelsesstøtte efter stk. 2 og 3 er det endvidere en betingelse, at uddannelsesinstitutionen erklærer, at den uddannelsessøgende kan afslutte uddannelsen inden for den normerede studietid minus 4 år.

Stk. 5. Uddannelsesstøtte efter stk. 2 kan kun gives til én uddannelse.«

§ 3. For et helt støtteår kan den uddannelsessøgende højst få følgende stipendium:

1) Hjemmeboende	15.300 kr.
2) Udeboende i	
ungdomsuddannelse	25.100 kr.
3) Udeboende i videregående	
uddannelse på 18-21 år	25.100 kr.
4) Udeboende i videregående	
uddannelse på 22 år og	
derover	20.400 kr.

Stk. 2. Uddannelsessøgende, der efter det fyldte 22. år begynder sin første videregående

uddannelse, og som er udeboende, kan dog i det første studieår få et stipendium på højst 25.100 kr.

Stk. 3. Uden for støtterammen kan den uddannelsessøgende få stipendium som hjælp til dækning af en undervisningsafgift, svarende til 85 pct. af den faktiske undervisningsafgift, dog højst 13.500 kr.

4. § 4 ophæves.

§ 4. Den uddannelsessøgende kan få et statslån, der udgør 50 pct. af stipendiet i henhold til § 3, stk. 1 og 2.

5. § 5 affattes således:

»§ 5. Uddannelsessøgende kan udover stipendium og lån få et stipendium som hjælp til dækning af en undervisningsafgift svarende til 85 pct. af den faktiske undervisningsafgift, dog højst 14.500 kr. for et helt støtteår.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om

- 1) det antal ungdomsuddannelser, den enkelte kan få støtte til,
- 2) støtteordningen for uddannelsessøgende i videregående uddannelser, jf. § 3,
- 3) beregning af støtte for mindre end et støtteår,
- 4) størrelsen af det beløb, der minimalt kan udbetales i støtte,
- 5) betingelserne for hvornår en uddannelsessøgende betragtes som hjemmeboende og som udeboende,
- 6) i hvilket omfang adgangsgivende suppleringskurser til en videregående uddannelse skal medregnes i den normerede studietid for den videregående uddannelse.«

§ 5. For et helt støtteår kan den uddannelsessøgende højst få statsgaranti for studielån i pengeinstitutter op til støtterammen, jfr. § 2, stk. 1, med fradrag af stipendium tildelt i henhold til § 3, stk. 1 og 2, og statslån.

6. § 6 affattes således:

»§ 6. De i §§ 2, 3, 5, 8 og 9 nævnte beløb gælder for støtteåret 1988-89. I de følgende støtteår reguleres beløbene på grundlag af reguleringspristallet for januar forud for de enkelte støtteår. Beløbene reguleres med samme procent som den, hvormed reguleringspristallet er æn-

dret i forhold til pristallet for januar 1988. Den nævnte procentvise regulering beregnes med én decimal. De efter procentreguleringen fremkomne beløb afrundes opad til nærmeste 100-kronebeløb.«

§ 6. De i §§ 2 og 3 nævnte beløb reguleres på grundlag af reguleringspristallet for januar forud for hvert støtteår. Beløbene reguleres med samme procent som den, hvormed reguleringspristallet er ændret i forhold til et pristal på 146,3. Den nævnte procentvise regulering beregnes med én decimal. De efter procentreguleringen fremkomne beløb afrundes opad til nærmeste 100-kronebeløb.

7. I § 7, *stk. 3*, ændres »statslån og statsgaranti for studielån i pengeinstitutter« til: »studielån«.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om uddannelsess støtte til uddannelsessøgende, der får hjælp til uddannelsen i henhold til reglerne herom i § 42, stk. 1, i lov om social bistand, og kan herunder bestemme, at de ikke kan få statslån og statsgaranti for studielån i pengeinstitutter.

8. § 8, *stk. 1-3*, affattes således:

»§ 8. For at få maksimalt stipendium og lån, må den uddannelsessøgendes egenindkomst i støtteåret ikke overstige 34.000 kr., jf. dog § 9, stk. 4. Beløbet forhøjes med 14.100 kr. for hvert af den uddannelsessøgendes børn, som er under 18 år. Er egenindkomsten højere, nedsættes stipendium, herunder stipendium efter § 5, og lån ligeligt med det overskydende beløb efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Egenindkomsten beregnes for hele støtteåret, hvis den uddannelsessøgende er støtteberettiget efter § 7.

Stk. 2. Egenindkomsten er enhver indkomst, der henføres til eller indgår i den skattepligtige almindelige indkomst med fradrag af stipendium efter denne lov og i øvrigt med fradrag efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. I egenindkomsten indgår endvidere 75 pct. af den del af ansøgers skattepligtige nettoformue, der overstiger 100.000 kr., normalt pr. 31. december i det kalenderår, der ligger nærmest forud for støtteåret. Undervisningsmini-

steren kan fastsætte regler om fradrag i nettoformuen.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om opgørelse af egenindkomsten, herunder om opgørelsen af egenindkomsten for uddannelsessøgende, som ikke i hele støtteåret har været berettiget til støtte efter § 7, eller som har opbrugt støttemulighederne efter § 3, og for uddannelsessøgende, der har indkomster og formuebeløb, der ikke er skattepligtige i Danmark.«

§ 8. For at få maksimalt stipendium og statslån eller for at bevare stipendium og statslån, der er beregnet efter § 9, må den uddannelsessøgendes egenindkomst i støtteåret ikke overstige 53.700 kr. Beløbet forhøjes med 13.100 kr. for hvert af den uddannelsessøgendes børn, som er under 18 år eller mellem 18 og 20 år og under uddannelse. For uddannelsessøgende, som har fået stipendium efter § 3, stk. 3, til hjælp til dækning af undervisningsafgifter, forhøjes beløbet med dette stipendium. Er egenindkomsten højere, nedsættes stipendiet med det overskydende beløb, og statslån nedsættes til 50 pct. af stipendiet efter § 3, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Egenindkomsten er enhver indkomst, der henføres til eller indgår i den skattepligtige almindelige indkomst inklusive stipendium efter denne lov og i øvrigt med fradrag efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. I egenindkomsten indgår endvidere 75 pct. af den del af ansøgers skattepligtige nettoformue, der overstiger 41.700 kr., normalt pr. 31. december i det kalenderår, der ligger nærmest forud for støtteåret. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om fradrag i nettoformuen.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om opgørelse af egenindkomsten, herunder om opgørelse af egenindkomsten for uddannelsessøgende, som ikke har været støttestøttede i hele støtteåret, og for uddannelsessøgende, der har indkomster og formuebeløb, der ikke er skattepligtige i Danmark.

9. § 9, stk. 1-3, affattes således:

»§ 9. For uddannelsessøgende på 18 år beregnes stipendiet ud fra forældrenes samlede socialindkomst for det kalenderår, der begynder

der i støtteåret, samt efter reglerne om den uddannelsessøgendes egenindkomst i § 8.

Stk. 2. Forældrenes samlede socialindkomst nedsættes med 17.800 kr. for hver af ansøgers søskende, der er under 18 år eller under 19 år og under uddannelse. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Stk. 3. For at den uddannelsessøgende kan få maksimalt stipendium, jf. dog § 8, må forældrenes socialindkomst efter stk. 1 og 2 ikke overstige 167.700 kr. Ved højere socialindkomst nedsættes stipendiet og bortfalder ved en socialindkomst på 274.700 kr.«

Efter stk. 3 indsættes som nye stykker:

»*Stk. 4.* Uddannelsessøgende, hvis stipendium nedsættes eller bortfalder efter reglerne i stk. 3, kan optage lån med et beløb, der svarer til nedsættelsen eller øge egenindkomsten med det nedsatte beløb. Lånet reduceres med det beløb, hvormed egenindkomsten øges udover 34.000 kr.

Stk. 5. For uddannelsessøgende på 18 år, som er i videregående uddannelser, og som har en særlig lang afstand fra bopæl til uddannelsessted, godtgør staten halvdelen af udgifterne til befording med offentlige transportmidler. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om transportordningen.

Stk. 6. Uddannelsessøgende på 18 år skal ved ansøgning om uddannelsesstøtte oplyse forældrenes navn, adresse og personnummer. Afgivelse af oplysninger i øvrigt finder sted efter reglerne i § 22.«

Stk. 4-5 bliver herefter til stk. 7-8.

§ 9. For uddannelsessøgende, som ikke er fyldt 20 år, beregnes stipendium og statslån ud fra forældrenes samlede socialindkomst for det kalenderår, der begynder i støtteåret.

Stk. 2. Socialindkomsten nedsættes med 16.600 kr. for hver af ansøgers søskende, der er under 18 år og mellem 18 og 20 år og under uddannelse. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Stk. 3. For at den uddannelsessøgende kan få maksimalt stipendium og statslån, jfr. dog § 8, må forældrenes socialindkomst efter stk. 1 og 2 ikke overstige 156.400 kr. Ved højere socialindkomst nedsættes stipendiet og bortfalder ved en socialindkomst på 256.200 kr., og statslån nedsættes til 50 pct. af stipendiet efter § 3, stk. 1 og 2.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at forældrenes socialindkomster ikke skal sammenlægges, om, hvilken socialindkomst der skal anvendes, når socialindkomsten ændres, om fravigelse af socialindkomsten, når forældrenes indkomst er faldet væsentligt, om indkomstgrundlaget for forældre med indkomster og formuebeløb på Færøerne og i Grønland og om indkomstgrundlaget for forældre med indkomster og formuebeløb, der ikke er skattepligtige i Danmark.

10. Stk. 5, der bliver til stk. 8, affattes således:

»*Stk. 8.* De i stk. 2-4 nævnte beløb reguleres efter reglerne i § 6.«

Stk. 5. De i stk. 2 og 3 nævnte beløb reguleres efter reglerne i § 6.

11. I overskriften til Kapitel 4 ændres »statslån« til: »studielån«.

Kapitel 4

Foreløbigt og endeligt stipendium og statslån

12. I § 11, stk. 1, ændres »statslån« til: »studielån«.

§ 11. Styrelsen for statens uddannelsesstøtte udbetaler stipendium og statslån i støtteåret med foreløbige beløb, der for den enkelte så vidt muligt skal svare til det stipendium og det statslån, der tildeles endeligt efter støtteårets afslutning.

13. I § 12, stk. 1 og 2, ændres »statslån« til: »studielån« og »20« til: »19«.

14. I § 12, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »stipendiet«: »og studielånet« og »efter reglerne i § 8« indsættes: »og § 9, stk. 4.«

§ 12. Tildeling af stipendium og statslån sker endeligt efter støtteårets afslutning. For den del af støtteåret, hvor den uddannelsessøgende ikke er fyldt 20 år, beregnes stipendiet i forhold til forældrenes socialindkomst efter reglerne i § 9. Hvis støttebetingelserne i henhold til § 7 ikke har været til stede i hele støtteåret, nedsættes støttemaksimum forholds-

mæssigt. For den del af støtteåret, hvor den uddannelsessøgende opfylder støttebetingelserne, beregnes stipendiet endvidere i forhold til den uddannelsessøgendes egenindtægt, beregnet efter reglerne i § 8. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom, herunder om opgørelsesmåden.

Stk. 2. Udbetalte foreløbige beløb, der ikke endeligt kan tildeles som stipendium og statslån, jfr. stk. 1, skal tilbagebetales.

15. Efter § 13 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 4 a

Forrentning og tilbagebetaling af studielån

§ 13 a. Studielån, som er endeligt tildelt efter denne lov, jf. § 12, stk. 1, forrentes med virkning fra den 1. i måneden efter udbetalingstidspunktet, jf. § 14, stk. 2, 1. pkt. I uddannelsesstidens forrentes gælden til enhver tid med årligt 4 pct. Derefter forrentes gælden til enhver tid med årligt 1 pct. over den til enhver tid fastsatte officielle diskonto. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om uddannelsesstiden, herunder om dens ophør og om låntagers pligt til at give meddelelse herom.

Stk. 2. Den årlige rente på 4 pct., som er nævnt i stk. 1, 2. pkt., kan ændres ved lov for den resterende del af uddannelsesstiden, såfremt udviklingen i renteniveauet taler herfor.

Stk. 3. Tilbagebetaling af studielån, herunder betaling af renter, skal normalt begynde 1 år efter udløbet af det støtteår, hvori uddannelsesstiden er ophørt. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilbagebetaling af studielån.

Stk. 4. Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte udreder stempelafgiften for studielån.

§ 13 b. Hvis studielånsmodtageren ikke overholder lånets vilkår, herunder betaler forfaldne ydelser, kan gælden opsiges til skadesløs betaling.

Stk. 2. Kravet efter stk. 1 administreres af Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning (Hypotekbanken), som søger det inddrevet hos låntageren.

Stk. 3. Finansministeren fastsætter renten for misligholdte studielån.«

16. I § 14 indsættes før stk. 1 som nyt stk.:

»§ 14. Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte administrerer i overensstemmelse med den tidligere uddannelsesstøttelovgivning statslån ydet i henhold til denne, jf. dog § 15, stk. 2 og 3.«

Stk. 1-2 bliver herefter stk. 2-3, og stk. 3, der bliver til stk. 4, ophæves.

§ 14. Endeligt tildelte statslån, jfr. § 12, stk. 1, forrentes med virkning fra den 1. i måneden efter udbetalingstidspunktet. I uddannelsesstiden forrentes gælden til enhver tid med årligt 3 pct. under den til enhver tid fastsatte officielle diskonto. Derefter forrentes gælden til enhver tid med årligt 1 pct. over diskontoen. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om uddannelsesstiden, herunder om dens ophør, og om låntagers pligt til at give meddelelse herom.

17. I § 14, stk. 1, der bliver stk. 2, affattes 1. pkt. således:

»Stk. 2. Statslån, der er tildelt endeligt efter 1. august 1982, forrentes med virkning fra den 1. i måneden efter udbetalingstidspunktet.«

Stk. 2. Tilbagebetalingen af statslån, herunder betaling af renter, skal normalt begynde 1 år efter udløbet af det støtteår, hvori uddannelsesstiden er ophørt. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilbagebetaling af statslån.

Stk. 3. Styrelsen for statens uddannelsesstøtte udreder stempelafgiften for statslån.

18. § 15, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Finansministeren fastsætter renten for misligholdte statslån.«

Stk. 3. Finansministeren fastsætter rente- og tilbagebetalingsvilkår for misligholdte statslån.

19. § 15, stk. 4, ophæves.

Stk. 4. For misligholdte statslån, for hvilke første lån er oprettet før et tidspunkt, der fastsættes af finansministeren, kan finansministeren dog alene fastsætte renten.

20. § 17, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om administrationen af garantierne, herunder om låntagers pligt til at give de oplysninger, der er nødvendige for tilbagebetaling af lån, og om ophør med udbetaling med statsgaranti.«

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om lånenes etablering og udbetaling, om ophør med udbetaling med statsgaranti og om administrationen af garantierne, herunder om den uddannelsessøgendes pligt til at give de oplysninger, der er nødvendige for støttetildeling og tilbagebetaling m.v.

21. § 19, stk. 1, sidste pkt., ophæves.

§ 19. Indfrie studie lån administreres af Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, som søger kravene inddrevet hos låntagerne. Finansministeren fastsætter rente- og tilbagebetalingsvilkår herfor.

22. § 19, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Finansministeren fastsætter renten for indfrie statsgaranterede studie lån. Renten fastsættes for et halvt år ad gangen under hensyn til renten for studie lån i det forudgående halvår i de mest betydende pengeinstitutter.«

Stk. 2. For indfrie statsgaranterede studie lån, for hvilke låntager har indgået aftale om første studie lån før et tidspunkt, der fastsættes af finansministeren, kan finansministeren dog alene fastsætte renten. Renten fastsættes for et halvt år ad gangen under hensyn til renten for studie lån i det foregående halvår i de mest betydende pengeinstitutter.

23. § 20 affattes således:

»§ 20. Pengeinstitutterne skal give Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte oplysninger om den statsgaranterede studie gæld for alle låntagere. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom, herunder om form og indhold af oplysningerne.«

§ 20. Pengeinstitutterne skal efter regler fastsat af undervisningsministeren give styrelsen for statens uddannelsesstøtte oplysning

om den statsgaranterede studiegæld for alle låntagere.

24. I § 22, stk. 3, udgår: »garantierklæringer m.v.«

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om indhold og udformning af ansøgninger, lånedokumenter, garantierklæringer m.v., som udbetaling af støtte, om indbetaling til styrelsen for statens uddannelsesstøtte, om, hvilke oplysninger der kan kræves skriftligt, samt om frister for ansøgninger, for indbetalinger og for meddelelser.

25. I § 22, stk. 4, ophæves sidste pkt.

Stk. 4. Den uddannelsessøgende skal oplyse navn, adresse og personnummer ved ansøgning om uddannelsesstøtte og ved henvendelse i øvrigt i en sag til styrelsen for statens uddannelsesstøtte. Uddannelsessøgende, der søger støtte efter § 9, skal endvidere oplyse forældrenes navn, adresse og personnummer.

26. I § 22 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Hypotekbanken kan hos skattemyndigheder og andre offentlige myndigheder indhente oplysninger om låntager, som er nødvendige for at administrere krav efter §§ 15 og 19, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold.«